

A Dél-Dunántúl gyilkosfűrész faunájának alapvetése (Hymenoptera, Braconidae) VII. Alysini, Orgilinae, Sigalphinae

PAPP JENŐ

Magyar Természettudományi Múzeum Állattára H—1088 Budapest, Baross utca 13., HUNGARY

PAPP, J.: *First outline of the braconid fauna of Southern Transdanubia, Hungary (Hymenoptera, Braconidae), VII. Alysini, Orgilinae and Sigalphinae.*

Abstract: Hundred-fifteen braconid species are reported from Southern Transdanubia, a landscape region of SW Hungary. The species are representing three subfamilies: Alysini: Dacnusi 100 species, Orgilinae 12 species and Sigalphinae 2 species. Faunistic data are presented for every species, the localities are arranged in three zoogeographical districts following Móczár's zoogeographic map of Hungary and signed with Roman and Arab numbers (I/1: Eupannonicum, VI/1: Sopianicum, VI/2: Praeillyricum). Faunistic comments are added. Sixty-three dacnusi species proved to be new for the fauna of Hungary, they enumeration is given in the Hungarian text.

Keywords: Braconidae, Hungary

Bevezetés

A három gyilkosfűrész (Braconidae) alcsaládnak: Alysini, Orgilinae és Sigalphinae kerekítve 350 példány áll rendelkezésemre, aminek taxonómiai feldolgozása nyomán összesen 115 brakonida faj vált ismertté a Dél-Dunántúl faunájában. A fajok száma alcsaládok szerint a következőképp oszlik meg (zárójelben a Magyarországi faunájára nézve új fajok száma): Alysini: Dacnusi 100 (62), Orgilinae 12 (0) és Sigalphinae 2 (0). Viszonylag nagy, azaz 63 azon Dacnusi fajok száma, melyek hazánk faunájára nézve újak. Ez annak a következménye, hogy a 20. század második felében a két angol: G. E. J. Nixon és G. C. D. Griffiths, az osztrák M. Fischer és az orosz V. I. Tobias intenzív taxonómiai munkássága eredményeképp látványosan megugrott az új fajok leírása. Elsősorban TOBIAS (1986) könyve alapján vált lehetővé, hogy Magyarország ill. a Dél-Dunántúl Dacnusi fajainak az összetételét felderíthessem és megállapíthassam. A nevezett szerzőkre a részletező irodalmi hivatkozást megjelenés előtt álló tanulmányomban adom közre (PAPP 2004b).

A Móczár-féle (1967, 1972) Magyarország állatföldrajzi térkép szerint a Dél-Dunántúlon három faunajárás különíthető el, számozásukat is feltüntetve ezek a következők: I/1 faunajárás: Nagy-Alföld (*Eupannonicum*) dunántúli része; VI/1 faunajárás: Mecsek-hegység és Villányi-hegyvidék (*Sopianicum*); VI/2 faunajárás: Somogyi dombvidék és a Zalai dombvidék keleti fele (*Praeillyricum*). A faunisztikai részben a három faunajárásnak csak a számát tüntetem fel: I/1, VI/1 és VI/2, tehát faunajárások szerint csoportosítom a három brakonida alcsalád fajainak a lelőhelyeit.

A kerekítve 350 példány dél-dunántúli gyilkosfűrész 19 természetkutató gyűjtötte össze. A példányok

zömének összegyűjtését nyolc kutató végezte el:

Bíró Lajos, Józán Zsolt, Mihályi Ferenc, Móczár László, Papp Jenő, Pillich Ferenc, Podlussány Attila és Rozner István. Alkalmoszerűen további 11 kutató járult hozzá a brakonida anyag gyarapításához: Bajári Erzsébet, Erdős József, Fekete Zoltán, Horváth Géza, Leskó Gizella, Sólymos Béláné, Sín Katalin, Soós Árpád, Szépligeti Győző, Szilády Zoltán és Vojnits András.

A magyar fauna új fajainak a száma 62, melyek kizárólag az Alysini alcsalád Dacnusi tribusába tartoznak. A fajok öt génusz között oszlanak meg: *Antrusa* 2 faj, *Chorebus* 38 faj, *Dacnusa* 19 faj, *Exotela* 2 faj és *Lepton* 1 faj.

Génuszok betűrendjében a következő fajok bizonyultak újnak Magyarország faunájában:

Antrusa flavicoxa, *A. melanocera*.

Chorebus baeticus, *Ch. brevifemur*, *Ch. caelebs*, *Ch. caesariatus*, *Ch. compressiventris*, *Ch. coxator*, *Ch. cylindricus*, *Ch. dagda*, *Ch. enephes*, *Ch. eros*, *Ch. euryale*, *Ch. femoratus*, *Ch. galii*, *Ch. glabriculus*, *Ch. heringianus*, *Ch. incerus*, *Ch. iridis*, *Ch. karelicus*, *Ch. kirvus*, *Ch. lateralis*, *Ch. melanophytobiae*, *Ch. merellus*, *Ch. metallicus*, *Ch. mitrus*, *Ch. nanus*, *Ch. nitidus*, *Ch. oritias*, *Ch. ornatus*, *Ch. pseudomisellus*, *Ch. resus*, *Ch. stenocera*, *Ch. subasper*, *Ch. subfuscus*, *Ch. tamiris*, *Ch. trjapitzini*, *Ch. uliginosus*, *Ch. venustus*, *Ch. vitripennis*.

Dacnusa alpestris, *D. angelicina*, *D. aquilegiae*, *D. areolaris*, *D. astarte*, *D. cerperes*, *D. discolor*, *D. dryas*, *D. evadne*, *D. liopleuris*, *D. longiradialis*, *D. macrospila*, *D. metula*, *D. monticola*, *D. plantaginis*, *D. radialis*, *D. sibirica*, *D. temula*, *D. veronicae*.

Exotela obscura, *E. phryne*.

Lepton ruficolle.

Eredmények

ALYSINI: Dacnusi

A Dél-Dunántúlról kimutatott Dacnusi fajok száma 100, ami 43,8 % a Magyarországon eddig lajstromozott 228 fajszámnak. A hazai Dacnusi tribusba kerekén 20 génusz sorolunk. A Dél-Dunántúlon a 20 génusz közül 7 génusz fajait sikerült fellelni, azaz a hazai génuszok 35 %-át. A hét génusz a következő (zárójelben tüntetem fel a Dél-Dunántúlon regisztrált ill. a magyar faunára új fajok számát): *Antrusa* Nixon (2—2), *Chorebus* Haliday (64—38), *Dacnusa* Haliday (23—19), *Exotela* Förster (2—2), *Lepton* Zetterstedt (5—1), *Protodacnusa* Griffiths (2—0) és *Trachionus* Haliday (2—0). Összesítve a 100 dél-dunántúli Dacnusi faj közül 62 faj (azaz a fajok 62 %-a) a magyar fauna új faja.

Antrusa Nixon, 1943

Antrusa flavicoxa (Thomson, 1895) — VI/1: 1 ♀ : Mánfa (Mecsek). — VI. — Bár Európában általánosan elterjedt és viszonylag gyakori faj, Magyarországon eddig két lelőhelyét ismerjük: Mánfa és Tihany. A magyar fauna új faja.

Antrusa melanocera (Thomson, 1895) — VI/2: 1 ♀ : Kaposvár, Tokaj. — V. — A nyugati Palearktikum leggyakoribb *Antrusa* faja. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben négy lelőhelyét jegyezték).

Chorebus Haliday, 1833

Chorebus affinis (Nees, 1814) — VI/1: 1 ♀ : Kisvaszar. — VI. — A fajt Szépligeti (1896b: 320) mutatta ki először a történelmi Magyarországról, majd PAPP (2002: 577) a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból.

Chorebus angelicae (Nixon, 1945) — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. — VIII. — Jelenlegi ismereteink szerint a faj diszjunkt elterjedésű: Európa (Anglia, Svédország, Lengyelország, Magyarország) — Oroszt Távol Kelet. Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban került elő (PAPP 2002: 577).

Chorebus anita (Nixon, 1943) — VI/1: 1 ♀ : Pécs, Szentkút (Mecsek). — IV. — A faj szokatlanul sötét színezetű és rágója disztálisan feltűnően szélesedik. A következő országokban tudunk előfordulásáról: Skócia, Anglia, Svédország és Kazahsztán. Hazánkban a közelmúltban mutatták ki a Fertő-Hanság Nemzeti Park (PAPP 2002: 578) és a Bakony-hegység két-két lelőhelyéről.

Chorebus artemisiellus Griffiths, 1968 — VI/1: 1 ♂ : Hosszúhetény (Mecsek). 2 ♂ : Pécs, Kozári-erdő (Mecsek). — V-VI. — Mindezideig csak Angliából és Németországból közölték. Magyarországon először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban (PAPP 2002: 578), majd a Bakony-hegységben találták meg.

Chorebus asramenes (Nixon, 1943) — I/1: 1 ♀ : Balatonszabadi. — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Szentkút (Mecsek). 1 ♂ : Pécs, Tettye (Mecsek). — VI/2: 3 ♂ : Darány, ősbörökás. — IV-V és VII. — Palearktikus elterjedésű faj. A Fertő-Hanság Nemzeti Parkon kívül (PAPP 2002: 578) csak a Bakony-hegységből ismerjük.

Chorebus baeticus Griffiths, 1967 — VI/2: 2 ♂ : Darány, ősbörökás. — V. — Spanyolországból írták le, előkerült Azerbaidzsánban. A magyar fauna új faja.

Chorebus bathyzonus (Marshall, 1895) — I/1: 1 ♂ : Balatonszéplak, Töreki-láp. 1 ♀ : Fonyód. — VI/1: 3 ♂ : Komló, Zobák-puszta (Mecsek). 2 ♂ : Pécs, Kozári-erdő (Mecsek). 1 ♂ : Pécs, Tettye (Mecsek). 1 ♂ : Siklós, Város-hegy (Villányi-hegyek). — VI/2: 3 ♀ : Zalalövő, Irsapuszta. — V-VI és VIII-IX. — Az egész Palearktikumban gyakori, helyenként közönséges faj. Magyarországon is valamennyi állatföldrajzi kerületben gyűjtötték.

Chorebus brevicornis (Thomson, 1895) — VI/2: 1 ♀ : Somogyaszaló, Desida, *Quercetum petraeae-cerris*-ben hálózva. — V. — Palearktikus elterjedésű faj, Magyarországhoz legközelebb Ausztriából közölték (FISCHER

1962: 30). Magyarországon eddig csak a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból ismertük (PAPP 2002: 578).

Chorebus brevifemur (Tobias, 1962) — VI/2: 1 ♀ : Iregszemcse. 1 ♂ : Mernye, Somberek, *Carpineto-Quercetum*-ban hálózva. 1 ♂ : Zalalövő, Irsapuszta. — V-VII. — Az európai Oroszországból (Leningrád körzet) leírt faj máshonnan még nem került elő. A magyar fauna új faja.

Chorebus caelebs (Nixon, 1944) — VI/1: 3 ♂ : Komló, Zobák-puszta (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Viadukt (Mecsek). 1 ♀ : Pécsbánya (Mecsek). — V-VI és VIII. — Eddig csak Angliából tudunk előfordulásáról. A magyar fauna új faja.

Chorebus caesariatus Griffiths, 1967 — VI/1: 1 ♂ : Orfű, Szuadó-völgy (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Dömörkapu (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Kaposfő, *Quercetum petraeae-cerris*-ben hálózva. 2 ♀ : Simontornya. — V és VII. — Az Olaszországból leírt fajt kimutatták Litvániából és Azerbaidzsánból (TOBIAS 1986: 199). Magyarországon a Bakony-hegység számos helyén gyűjtötték. A magyar fauna új faja.

Chorebus compressiventris (Telenga, 1934) — VI/1: 1 ♀ : Hosszúhetény (Mecsek). 1 ♀ : Komló, Zobák-puszta (Mecsek). 1 ♂ : Pécs, Tettye (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. — V és VIII. — Ismert előfordulása Ukrajna és Azerbaidzsán. A magyar fauna új faja.

Chorebus coxator (Thomson, 1895 — I/1: 1 ♀ : Zamárdi. — VI/2: 1 ♂ : Vörs (Kisbalaton). — VI és VIII. — Szórványos lelőhelyeiről tudunk a következő országokban: Franciaország (innen írták le), Anglia, Svédország és az európai Oroszország. Hazánkban a Bakony-hegységből is ismerjük. A magyar fauna új faja.

Chorebus credne (Nixon, 1944) — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Melegmány (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — V-VI. — Palearktikus elterjedésű faj, Magyarországhoz legközelebb Ausztriából közölték (FISCHER 1962: 30). A Fertő-Hanság Nemzeti Parkban három lelőhelyét jegyezték (PAPP 2002: 578).

Chorebus cubocephalus (Telenga, 1934) (= *Dacnusa cyclops* Nixon, 1937) — I/1: 4 ♀ : Balatonszabadi. — VI/1: 1 ♀ : Komló (Mecsek). 1 ♀ + 2 ♂ : Magyarpeterd. 1 ♀ : Nagyarsány (Villányi-hegyek). 1 ♀ : Pécs, Mária-völgy (Mecsek). — V és VII-IX. — Palearktikus elterjedésű, Európában és így Magyarországon is gyakori, sőt sokfelé közönséges faj. Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból mutatták ki (PAPP 2002: 578).

Chorebus cylindricus (Telenga, 1934) — I/1: 1 ♀ : Zamárdi. — VI/2: 1 ♀ : Nova. 1 ♀ + 1 ♂ : Somogyaszaló, Desida, *Quercetum petraeae-cerris*-ben *Anthriscus silvetris*-ről egyelve. 1 ♀ : Vörs (Kisbalaton). — IV-VI. — Palearktikus elterjedésű, mégis szórványosan előforduló faj. Magyarországon a Bakony-hegység több helyén is gyűjtötték. A magyar fauna új faja.

Chorebus cyparissus (Nixon, 1944) — VI/2: 1 ♀ : Darány, ősbörökás. 1 ♂ : Kaposvár. — VI-VII. — Elterjedt

mégis szórványosan előkerült nyugat-palearktikus faj. Magyarországon viszonylag számos helyen gyűjtötték.

Chorebus dagda (Nixon, 1943) — VI/2: 1 ♀ : Karád, Öreg-hegy. — V. — Leírása óta öt európai országban találták meg, Magyarországhoz legközelebb Németországban. A Bakony-hegységben hat helyen gyűjtötték. A magyar fauna új faja.

Chorebus diremtus (Nees, 1834) — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Éger-völgy (Mecsek). — VI/2: 4 ♀ + 2 ♂ : Darány, ősbörökás. 1 ♀ : Mernye, Szana. — V—VI és VIII. — Palearktikus és inkább szórványos elterjedésű faj. Magyarországhoz legközelebb Romániából (Olténia) közzölték lelőhelyeit. Ismert hazai előfordulása a Fertő-Hanság Nemzeti Park (PAPP 2002: 578) és a Bakony-hegységben vált ismertté.

Chorebus dironus (Nixon, 1945) — VI/1: 1 ♀ : Pécs, Fehérvölgy (Mecsek). — V. — A következő országokban került eddig elő: Anglia, Németország, Magyarország, Ukrajna és Azerbaidzsán. Hazai előfordulása: Fertő-Hanság Nemzeti Park (PAPP 2002: 578) és a Bakony-hegység.

Chorebus enephes (Nixon, 1945) — VI/1: 1 ♀ : Hosszúhetény (Mecsek). — VI/2: 3 ♀ + 1 ♂ : Darány, ősbörökás. 1 ♂ : Nova. — V és VII. — Előkerült öt európai országban (Nagy-Británia, Svédország, Németország, Lengyelország, európai Oroszország). A magyar fauna új faja.

Chorebus eros (Nixon, 1937) — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Viadukt. — V. — A következő országokban került elő: Írország, Nagy-Británia, Svédország, Lengyelország, Kazahsztán, továbbá Oroszország távol-keleti területe. A magyar fauna új faja.

Chorebus esbelta (Nixon, 1937) — VI/1: 3 ♀ + 3 ♂ : Komló (Mecsek). — VII. — Írországból írták le, majd előkerült további három európai országban: Anglia, Németország és Románia (SHENEFELT 1974: 1046). A magyar fauna új faja.

Chorebus euryale (Nixon, 1944) — VI/1: 1 ♀ : Pécs, Kozári erdő (Mecsek). — VI. — Európában három országból közzölték előfordulását: Anglia, európai Oroszország és Azerbaidzsán. A magyar fauna új faja.

Chorebus femoratus (Tobias, 1962) — I/1: 1 ♂ : Diósvizsló. — VI/1: 3 ♂ : Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Zalavár, Diás (Kisbálaton). — V és VIII. — Az európai Oroszországból (Leningrád körzet) leírt faj újabban került elő Azerbaidzsánban és Törökországban (TOBIAS 1986: 200, BEYARSLAN & INANÇ 2001: 265). Magyarországon a Bakony-hegységben is gyűjtötték. A magyar fauna új faja.

Chorebus galii Griffiths, 1984, ♀ ivar új. — VI/2: 1 ♀ (*Ch. ?galii* det. Tormos 2003): Barcs. — VI. — A németországi Thuringiából írták le a hím holotípus alapján, másnonnan még nem került elő; a barcsi nőstény egyezik a leírással (GRIFFITHS 1984: 352) kivéve az alábbi bélyegeket (zárójelben a holotípus bélyege): (1) a csáp 20-ízű (23), (2) a toroldali barázda sekély és gyengén bordácskázott (mély és jól bordácskázott), (3) az 1—2. láb barnássárga (barna). A magyar fauna új faja.

Chorebus geminus (Tobias, 1962) — VI/2: 1 ♂ : Darány, ősbörökás. — V. — Ismert elterjedése: európai Oroszország (Leningrád körzet, innen írták le), Azerbaidzsán és Magyarország. Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban találták meg (PAPP 2002: 578).

Chorebus glabriculus (Thomson, 1895) — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Melegmányi-völgy (Mecsek). — VI. — Több mint egy évszázaddal ezelőtti leírása óta csak három európai országból közzölték kevés lelőhelyét: Írország, Anglia és Svédország. Magyarországon a Bakony-hegységben is előkerült. A magyar fauna új faja.

Chorebus gracilis (Nees, 1834) — VI/1: 1 ♀ : Hosszúhetény (Mecsek). 1 ♀ : Komló, Hidas-völgy (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Fehérvölgy (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Tettye (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Darány, ősbörökás. 1 ♀ : Garabonc. — V—VI és IX. — Palearktikus elterjedésű és gyakori faj. Magyarországon is számos helyen gyűjtötték.

Chorebus heringianus Griffiths, 1968 — VI/2: 1 ♂ : Somogyaszaló, *Quercetum petraeae-cerris*-ben hálózva. 1 ♂ : Zajk. — V—VI. — A Németországból leírt faj második lelőhelye meglepően az Orosz Távol Keleten vált ismertté (TOBIAS 1998: 402; diszjunkt elterjedésű faj?). A magyar fauna új faja.

Chorebus incertus (Goureau, 1851) — VI/1: 1 ♀ : Komló, Zobák-puszta (Mecsek). — VIII. — A másfél évszázada leírt faj eddig csak Angliából és Lengyelországból volt ismert. A magyar fauna új faja.

Chorebus iridis Griffiths, 1968 — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. 2 ♀ : Nagykanizsa. 2 ♀ : Zalalövő, Irsapuszta. — VI és VIII. — Az Olaszországból leírt faj mindezekig csak Azerbaidzsánban került elő (TOBIAS 1986: 200). A magyar fauna új faja.

Chorebus karelicus Tobias, 1986 — VI/1: 1 ♀ : Komló (Mecsek). 1 ♀ : Mánfa, Mélyvölgy (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Lasztonya, Borshely. 1 ♀ : Zalalövő, Irsapuszta. — VI—VII és IX. — A Karéliából (európai Oroszország) leírt faj legújabban vált ismertté Magyarországon a Bakony-hegységben és a Dél-Dunántúlon, ezzel hazánk a második közzölt előfordulása. A magyar fauna új faja.

Chorebus kirvus Tobias, 1999 — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Somberek. — V. — Az európai Oroszország ÉNy-i területéről (Peszokovo lelőhelyről) leírt faj második ismert lelőhelye a Dél-Dunántúlon vált ismertté. A magyar fauna új faja.

Chorebus lateralis (Haliday, 1839) — VI/1: 1 ♂ : Magyarpeterd. — VI/2: 1 ♀ : Darány, ősbörökás. 2 ♀ : Lasztonya, Borshely. 1 ♀ : Zalalövő, Irsapuszta. — V—VI és VIII. — A palearktikus faunaregiónak egyik leggyakoribb *Chorebus* faja. Hazánkban viszonylag szórványosan találták meg.

Chorebus leptogaster (Haliday, 1839) — I/1: 1 ♂ : Balatonszéplak, Töreki-láp. — VI/1: 1 ♀ : Mánfa, Mélyvölgy (Mecsek). 1 ♂ : Orfű, Szuadó (Mecsek). 1 ♀ + 1 ♂ : Pécs, Kozári erdő (Mecsek). 1 ♂ : Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. 1 ♂ : Nova. 1 ♀ : Simontornya. — V—IX. — Palearktikus elterje-

désű, Európában gyakori, helyenként közönséges faj. Magyarországon valamennyi állatföldrajzi kerületben gyűjtötték sok példányát.

Chorebus maculigastrus Shenefelt, 1974 — VI/1: 1 ♂: Komló, Hidasi-völgy (Mecsek). — V. — Európában három, egymástól távoli országból mutatták ki: Nagy-Británia, Ausztria és Románia (Olténia). Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból közölték két lelőhelyét (PAPP 2002: 578); megtalálták a Bakony-hegységben is.

Chorebus melanophytobiae Griffiths, 1968 — VI/1: 1 ♀: Hosszúhetény (Mecsek). — VI/2: 1 ♀: Mernye, Szana. — V és VIII. — A Németországból leírt faj eddig csak Azerbajdzsánban került elő (TOBIAS 1986: 177). Hazánkban megtalálták a Bakony-hegységben is. A dél-dunántúli két lelőhelye a második magyarországi előfordulása. A magyar fauna új faja.

Chorebus merellus (Nixon, 1937) — VI/2: 3 ♂: Darány, ősbörökás. — V. — Hét európai országból közölték lelőhelyeit, hozzánk legközelebb Ausztriából ismerjük (FISCHER 1962: 33). A magyar fauna új faja.

Chorebus metallicus Griffiths, 1968 — I/1: 1 ♀: Zamárdi, lucernáról hálózva. VI/1: 3 ♀ + 3 ♂: Komló (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Dombóvár. — VII és IX. — Leírása óta csak Lengyelországból ismerjük. Balaton-felvidéki (Tihany) és dél-dunántúli faunisztikai adata magyarországi előfordulását jelzi. A magyar fauna új faja.

Chorebus misellus (Marshall, 1895) — I/1: 1 ♂: Baja, ex larva *Agromyza* sp. 1965 IX 5, gazda tápnövénye: *Trifolium fragiferum*, leg et educ. Fekete. — VI/1: 1 ♂: Hosszúhetény (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Simontornya, nádasban hálózva. — V, VII és IX. — Európa egyik leggyakoribb *Chorebus* faja. Hazánkban is általánosan elterjedt.

Chorebus mitrus (Nixon, 1945) — VI/2: 1 ♀: Darány, ősbörökás. — V. — Hat európai országban tudunk előfordulásáról: Irország, Nagy-Británia, Svédország, Svájc, európai Oroszország, Azerbajdzsán. A magyar fauna új faja.

Chorebus mucronatus (Telenga, 1934) — VI/2: 1 ♂: Darány, ősbörökás. 1 ♀: Iregszemcse. — VII—VIII. — A következő nyugat-palearktikus országokból közölték előfordulását: európai Oroszország, Ukrajna, Azerbajdzsán és Kazahsztán (TOBIAS 1986: 177). SHENEFELT (1974: 1056) szerint Németországban és Lengyelországban (Szilézia) is megtalálták. Magam Mongóliából mutattam ki a Kaszab-féle expedíciók rovar-anyagából (PAPP 2004a: megjelenés előtt). A magyar fauna új faja.

Chorebus nanus (Nixon, 1943) — VI/1: 1 ♀ + 3 ♂: Hosszúhetény (Mecsek). — VI/2: 1 ♀: Darány, ősbörökás. — V—VI. — Hét európai országból van adatunk előfordulásáról, Magyarországhoz legközelebb Ausztriában és Horvátországban találták meg. Hazánkban a Bakony-hegységben is előkerült (hét lelőhelyről). A magyar fauna új faja.

Chorebus nitidus (Tobias, 1966) — VI/1: 1 ♀: Pécs, Dömörkapu (Mecsek). — VI. — Törkméniából írták le,

előkerült Ukrajnában (TOBIAS 1986: 177). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben Herenden gyűjtötték).

Chorebus oritias (Nixon, 1945) — VI/1: 1 ♂: Komló, Zobák-puszta (Mecsek). — VIII. — A Svédországból leírt fajt kimutatták az európai Oroszországból és az Orosz Távol Keleten (TOBIAS 1986: 189, 1998: 370). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben Cserszegtomajon gyűjtötték).

Chorebus ornatus (Telenga, 1934) — VI/1: 1 ♀: Pécs, Kozári vadászház környéke (Mecsek). 1 ♂: Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Bőszenfa. 1 ♂: Kisvaszar. 1 ♂: Simontornya. — V—VIII. — Ismert elterjedése: európai Oroszország, Ukrajna, Azerbajdzsán (TOBIAS 1986: 199). Ellentétben 1986-os közleményével Tobias 1998-ban (p. 391) szinonimizálta a nevet a *Ch. bathyzonus*-szal; a szinonimizálását magam nem fogadom el, bár a faji különbségek felismerése megfelelő határozási gyakorlatot előfeltételez.

Chorebus ovalis (Marshall, 1896) — VI/2: 1 ♀: Zalalövő, Irsapuszta. — VI. — A palearktikus faunarégió egyik leggyakoribb *Chorebus* faja. Magyarországon is eléggé elterjedt.

Chorebus parvungulus (Thomson, 1895) — VI/2: 1 ♀: Lasztonya, Borshely, Malaise-csapdával gyűjtve. — VI. — Hat európai országban és Kazahsztánban tudunk előfordulásáról, Magyarországhoz legközelebb Németországból közölték. Első hazai jelenlétét a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban állapították meg (PAPP 2002: 578), két bakonyi lelőhelyét is feljegyezték.

Chorebus petiolatus (Nees, 1834) — VI/2: 1 ♂: Kisdobsza. 1 ♀: Lasztonya, Borshely. — V—VI. — Egész Európában elterjedt, ennek déli kétharmadában gyakori faj. Magyarországon is sokfelé gyűjtötték.

Chorebus pseudomisellus Griffiths, 1968 — I/1: 2 ♀: Balatonszabadi. 2 ♀: Zamárdi, lucernáról hálózva. — VI/1: 1 ♀: Magyarpeterd. 1 ♂: Pécs, Fehérkút. — V és VII—VIII. — Leírása óta csak Németországból (München) ismerjük. A magyar fauna új faja (négy bakonyi lelőhelyét is feljegyezték).

Chorebus pulchellus Griffiths, 1967 — VI/1: 1 ♂: Hosszúhetény. 1 ♀: Komló, Hidasi-völgy (Mecsek). 1 ♀: Komló, Zobák puszta (Mecsek). 1 ♀ + 1 ♂: Orfú, Szuadó (Mecsek). 1 ♀: Pécs, Kozári erdő (Mecsek). 1 ♂: Pécs, Viadukt (Mecsek). — VI—VI és VIII. — Leírása óta csak Németországból (Mecklenburg) ismerjük. Magyarországon először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból (Csáfordjánosfa) közölték; tudunk bakony-hegységi lelőhelyeiről, ahol elég gyakori faj.

Chorebus resus (Nixon, 1937) — VI/1: 1 ♂: Komló, Hidasi völgy (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Darány, ősbörökás. 1 ♂: Simontornya. — V—VI. — Kevés lelőhely nyomán öt európai országból (Anglia, Svédország, Ausztria, Magyarország), továbbá az Orosz Távol Keletről ismerjük (diszjunkt elterjedésű faj?). A magyar fauna új faja (hat bakonyi lelőhelye is regisztrált).

Chorebus rhanis (Nixon, 1943) — VI/2: 1 ♀ + 3 ♂: Darány, ősbörökás. 1 ♀: Mernye, akácós. — IV—V.—Skóciából írták le, majd jelentették Litvániából (TOBIAS & JAKIMAVIČIUS 1973: 36) és az Orosz Távol Keletről: Magadanszk, Kurili-szigetek (TOBIAS 1998: 354). Magyarországon először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból (három lelőhelyét) közölték (PAPP 2002: 578); tudunk bakonyi jelenlétéről is.

Chorebus rubicundus Griffiths, 1968 — I/1: 1 ♂: Zamárdi. — IX. — Kevés lelőhelyei alapján ismerjük Németországból (innen írták le), Lengyelországból és Örményországból. Magyarországon először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban (két lelőhelyen) vált ismertté (PAPP 2002: 579).

Chorebus senilis (Nees, 1814) — I/1: 1 ♂: Balatonszéplak, Töreki-láp. — VI/1: 1 ♂: Pécs, Kozári erdő (Mecsek). — VI és IX. — Európa-szerte gyakori *Chorebus* faj, mégsem mutatták ki eddig hazánkban. A magyar fauna új faja. Magyarországról először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból közölték három lelőhelyét (PAPP 2002: 579); számos bakonyi lelőhelye is ismert.

Chorebus siniffa (Nixon, 1937) — VI/1: 1 ♂: Pécs, Éger-völgy (Mecsek). — VI. — Az Irszából leírt faj a következő európai országokban került elő: Izland, Nagy-Británia, Lengyelország, Románia; legújabban közölték az oroszországi Kamcsatkából (TOBIAS 1998: 410).

Chorebus stenocera (Thomson, 1895) — VI/1: 2 ♀: Orfű, Szuadó (Mecsek). — V. — Svédországból írták le, Tobias (1986: 197) a következő országokból közölte: Oroszország (európai rész, Irkutszk), Azerbaidzsán, Kazahsztán. A magyar fauna új faja. A Fertő-Hanság Nemzeti Parkból *Ch. siniffa* néven közölt példányok *Ch. senilis*-nek bizonyultak az újra-határozáskor.

Chorebus subasper Griffiths, 1968 — I/1: 2 ♂: Zamárdi. — IV. — Lengyelországból írták le, majd megkezdészerűen kimutatták az orosz távol keleti Kurili-szigetektől (TOBIAS 1998: 354). A magyar fauna új faja (bakonyi lelőhelyei is ismertek).

Chorebus subfuscus Griffiths, 1968 — VI/1: 1 ♂: Pécs, Kozári erdő (Mecsek). — VI. — Leírása óta csak Németországból ismerjük. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben két helyen gyűjtötték).

Chorebus tamaris (Nixon, 1943) — VI/1: 1 ♀: Komló, Zobák pusztája (Mecsek). — VI/2: 1 ♀: Darány, ősbörökás. 1 ♀: Zajk. — IV és VIII. — Szórványosan került elő öt európai országban: Nagy-Británia, Dánia, Svédország és Olaszország. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben négy lelőhelyét jegyezték).

Chorebus trjapitzini Tobias, 1986 — VI/1: 1 ♂: Pécs, Misina déli oldala. — V. — Karéliából (európai Oroszország) leírt faj második megismert előfordulása Magyarországon. A magyar fauna új faja.

Chorebus uliginosus (Haliday, 1839) — VI/1: 1 ♀: Nagyharsány, Szársomlyó (Villányi hegyvidék). — VI/2: 1 ♀: Barcs. — IV és VI. — Európa egyik leggyakoribb *Chorebus* faja, mégis Magyarországról ezúttal mutatjuk ki először. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben is él, két helyen gyűjtötték).

Chorebus venustus (Tobias, 1962) — VI/1: 1 ♂: Pécs, Misina (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Simontornya. — V és VII. — Az európai Oroszországból (Leningrád körzet) leírt fajt megtalálták Lengyelországon és Németországon. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben öt helyen gyűjtötték).

Chorebus vitripennis Griffiths, 1968 — I/1: 1 ♀: Zamárdi. — VII. — Három európai országból közölték lelőhelyeit: Nagy-Británia, Németország és Lengyelország. A magyar fauna új faja.

Dacnusa Haliday, 1833

Dacnusa alpestris Griffiths, 1967 — VI/2: Lasztonya, Borshely, Malaise-csapdával gyűjtve. — VI. — Négy palearktiki országból közölték lelőhelyeit: Németország, Ausztria, Lengyelország (SHENEFELT 1974: 1083) — Oroszország: Kamcsatka (TOBIAS 1998: 338). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben Szentgálon gyűjtötték).

Dacnusa angelicina Griffiths, 1967 — VI/1: 3 ♀: Pécs, Tettye, *Omo—Quercetum*-ban fűhálózza (Mecsek). — V. — Jelenleg ismert lelőhelyei alapján diszjunkt elterjedésű: Németország, európai Oroszország (Leningrád körzet) — Szakhalin sziget (Oroszország). A magyar fauna új faja.

Dacnusa aquilegiae Marshall, 1896 — VI/1: 7 ♀: Pécs, gazda tápnövénye *Aquilegia* sp. — V. — Jelenleg ismert lelőhelyei alapján diszjunkt areájú faj: Európa (Anglia, Németország, Svédország, Lengyelország, Magyarország, Horvátország) — Oroszország (Burdjátia, távol-keleti Tengermellék). A magyar fauna új faja.

Dacnusa areolaris (Nees, 1812) — VI/2: 1 ♂: Mernye, Szana. — VIII. — Ismert areája számos európai országot ölel fel (SHENEFELT 1974: 1084). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben több helyen gyűjtötték).

Dacnusa astarte (Nixon, 1948) — VI/1: 1 ♀: Pécsbánya (Mecsek). — VI. — Angliából írták le, majd jelentették előfordulását (több helyen) az Orosz Távol Keleten (TOBIAS 1998: 325). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben egy helyen: Várpalotán gyűjtötték).

Dacnusa cerperes (Nixon, 1948) — VI/2: 2 ♂: Zalalövő, Irsapuszta. — VI. — Svájcban írták le, majd kimutatták további három európai országból: Németország, Svédország, európai Oroszország. A magyar fauna új faja (négy bakonyi lelőhelye is ismert).

Dacnusa discolor (Förster, 1862) — I/1: 5 ♂: Baja, 1 ♂: ex *Liriomyza* sp. (Diptera, Agromyzidae), gazda tápnövénye: *Sinapis alba*, 1965 VI 28; 1 ♂: ex *Phytomyza ptarnicae* HG. (Diptera, Agromyzidae), gazda tápnövénye: *Achillea millefolium*, 1965 VIII 1; ex *Liriomyza brassicae* Bouché (Diptera, Agromyzidae), gazda tápnövénye: *Brassica campestris*, 1965 IX 25; 2 ♂: ex *Phytomyza* sp. (Diptera, Agromyzidae), gazda tápnövénye: *Crepis setosa*, 1965 IX 25 (1 ♂) és 1965 XI 3 (1 ♂). — VI és VIII—IX. — Európa-szerte elterjedt és egyik leggyakoribb *Dacnusa* faj. A magyar fauna új faja

(egy balaton-felvidéki és egy magas-bakonyi lelőhelyen is előkerült).

Dacnusa dryas (Nixon, 1948) — VI/2: 1 ♀ : Karád, Öreg-hegy. — V. — Négy országból ismerjük lelőhelyeit Európában: Anglia, Svédország, Oroszország és Magyarország. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben is megtalálták).

Dacnusa evadne (Nixon, 1937) — VI/1: 1 ♀ : Mánfa, Mélyvölgy (Mecsek). 1 ♀ : Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. 1 ♂ : Somogyaszaló, Desida, *Quercetum petraeae-cerris*-ben fűhálózza. — V és VII—VIII. — Eddig hat európai országból mutatták ki, előkerült az ázsiai Oroszországban is (Bajkál és Csitin körzet). A magyar fauna új faja (három magas-bakonyi lelőhelyét is feljegyezték).

Dacnusa gentianae Griffiths, 1967 — VI/2: 2 ♀ : Darány, ősbörökás. — V—VI. — Leírásakor három európai országban tudtak előfordulásáról, azóta sehonnan sem jelentették újabb lelőhelyeit. Magyarországon először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból mutatták ki (PAPP 2002: 579), bakonyi lelőhelyeiről is tudunk.

Dacnusa laevipectus Thomson, 1895 — I/1: 1 ♀ : Balatonszabadi. — VII/1: 1 ♀ : Pécs, Tettye (Mecsek). — VI/2: 1 ♂ : Dombóvár. — V—VI és IX. — Magyarország leggyakoribb *Dacnusa* faja; Európa-szerte elterjedt és gyakori, helyenként közönséges.

Dacnusa liopleuris Thomson, 1895 — VI/2: 1 ♂ : Fonyód. 1 ♀ : Zalalövő. — VI. — Előfordulását közölték Svédországból, Lengyelországból és Németországból. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben is megtalálták).

Dacnusa longiradialis Nixon, 1937 — VI/1: 4 ♂ : Pécs, Dömörkapu. — V. — Eddig hét nyugat-palearktikus országból ismerjük: Irszág, Anglia, Svédország, Ausztria, Magyarország, Litvánia és Azerbajdzsán. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységből is ismerjük).

Dacnusa macrospila (Haliday, 1839) — VI/1: 1 ♂ : Komló (Mecsek). — IX. — Eddig hat európai országból (Irszág, Anglia, Franciaország, Németország, Dánia és európai Oroszország: (Leningrád körzet). A magyar fauna új faja.

Dacnusa maculipes Thomson, 1895 — VI/2: 2 ♀ + 1 ♂ : Barcs. 1 ♂ : Darány, ősbörökás. 1 ♀ : Nagykanizsa. 1 ♀ : Zajk. — VI. — A palearktikus régió egyik leggyakoribb *Dacnusa* faja, Magyarországon is gyakori, sokfelé közönséges.

Dacnusa melicerta (Nixon, 1954) — VI/2: 1 ♀ : Barcs. — VI. — Palearktikus elterjedésű, számos országból közölték lelőhelyeit. Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból közölték egy lelőhelyét (PAPP 2002: 579).

Dacnusa metula (Nixon, 1954) — VI/1: 1 ♀ : Komló, Zobák pusztja (Mecsek). 1 ♀ : Orfű, Szuadó (Mecsek). 2 ♂ : Pécs, Misina déli oldala (Mecsek). — VI/2: 1 ♀ : Tab, Gyári-hegy. — V és VIII. — A nyugati Palearktikumban öt országban tudunk előfordulásáról: Irszág, Nagy-Británia, Svédország, európai Oroszország:

Leningrád körzet, Azerbajdzsán. A magyar fauna új faja (egy balaton-felvidéki és két magas-bakonyi lelőhelyen is gyűjtötték).

Dacnusa monticola (Förster, 1862) — VI/2: 1 ♂ : Mernye, Rákóczi utca. — VIII. — Svájcban (Engadin-völgy) írták le, előkerült Irszágban, Dániában, Svédországban és Romániában (Olténia). A magyar fauna új faja.

Dacnusa plantaginis Griffiths, 1967 — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Kozári erdő. — VI. — Öt európai országból közölték: Irszág, Németország, Lengyelország, európai Oroszország, Azerbajdzsán. A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységből is ismerjük).

Dacnusa radialis Tobias, 1966 — VI/2: 1 ♀ : Simontomya. — VII. — A fajt Turkesztánból írták le (TOBIAS 1966: 130), azóta máshonnan nem közölték. A magyar fauna új faja (a balaton-felvidéki Keszthelyen is gyűjtötték).

Dacnusa sibirica Telenga, 1934 — VI/2: Zajk. — VI. — Palearktikus elterjedésű, szórványosan előforduló faj. A magyar fauna új faja (a balaton-felvidéki Kapolcson is gyűjtötték).

Dacnusa temula (Haliday, 1839) — VI/1: 1 ♀ : Pécs, Tettye (Mecsek). — V. — Európa egyik leggyakoribb *Dacnusa* faja (SHENEFELT 1974: 1099, TOBIAS 1986: 225). A magyar fauna új faja (három bakonyi lelőhelyen is előkerült).

Dacnusa veronicae Griffiths, 1967 — VI/1: 1 ♂ : Komló, Zobák pusztja (Mecsek). 2 ♀ : Magyarpeterd. 1 ♂ : Pécs, Kozári erdő (Mecsek). — VI és VIII. — TOBIAS (1986: 224) három európai országot nevez meg ismert elterjedésének: Anglia, európai Oroszország, Örményország. A magyar fauna új faja (a keleti-bakonyi Fehérvárcsurgón is gyűjtötték).

Exotela Förster, 1862

Exotela obscura Griffiths, 1967 — VI/2: 1 ♀ : Mernye, Szana. — VIII. — Európában szórványos lelőhelyeit (Magyarországhoz legközelebb Svájcban és Lengyelországból) közölték. A magyar fauna új faja (három bakonyi lelőhelyét is feljegyezték).

Exotela phryne (Nixon, 1954) — VI/1: 10 ♂ : Pécs, Márévári völgy (Mecsek). — VI/2: Lasztonya, Borshely, Malaise csapdával gyűjtve. — V—VI. — Angliából írták le, előfordulását közölték Oroszországból (Leningrád körzet, Távols Kelet). Hazánkban a Bakony-hegységből és az Alpokáljáról is ismerjük. A magyar fauna új faja.

Lepton Zetterstedt, 1838

Lepton elegans (Curtis, 1829) — VI/1: Komló, Hidasivölgy (Mecsek). — VI/2: 2 ♀ + 2 ♂ : Lasztonya. 1 ♂ : Zalalövő. 1 ♀ : Zalalövő, Irsapusztja. — V—VI. — Palearktikus elterjedésű, Európában gyakori faj. Magyarországról először SZÉPLIGETI (1896b: 321) közölte „Budapest”-ről, majd magam (PAPP 2002: 580) a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból (Barbacs).

Lepton gracile (Curtis, 1829) — I/1: Zamárdi, Töreki-láp. — VI/1: 1 ♂ : Pécs, Misina-tető (Mecsek). — VI/2: 1

♂: Barcs. 1 ♀: Zalalövő, Irsapuszta. — VI—VII. — A Palearktikum leggyakoribb *Lepton* faja. A történelmi Magyarországról először SZÉPLIGETI (1896b: 321) közölte három lelőhelyét, majd magam (PAPP 2002: 580) négy lelőhelyét a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból.

Lepton nigrum (Nees, 1812) — VI/1: 1 ♂: Pécs, Kozári ház (Mecsek). 1 ♀: Pécs, Lapsi út (Mecsek). — VI és IX. — Gyakori palearktikus faj. A történelmi Magyarországról először SZÉPLIGETI (1896b: 321) közölte Budapestről, a mai szlovákiai Borosznóból (=Brušna) és az erdélyi Máramarosszigetről (=Sighetul Marmatien); majd magam (PAPP 2002: 580) a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból öt lelőhelyét közöltem.

Lepton ruficollis (Herrich—Schaeffer, 1838) — VI/2: 1 ♂: Balatonlelle. — VII. — Palearktikus, inkább szórványos előfordulású faj. A magyar fauna új faja (hét bakonyi lelőhelye is ismert).

Lepton viduum (Curtis, 1829) — VI/2: 1 ♀: Darány, ősbörökás. — VIII. — Nagyon gyakori, helyenként közönséges palearktikus faj. A történelmi Magyarországról először Szépligeti (1896b: 321) közölte három lelőhelyét (Budapest, Dunapentele, Ivánca); majd magam (PAPP 2002: 580) hét lelőhelyét közöltem a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból.

Protodacnusa Griffiths, 1964

Protodacnusa rutheii Griffiths, 1964 — VI/1: 4 ♀ + 3 ♂: Nagyarsány, Szársomlyó (Villányi hegyek). — VI/2: 1 ♂: Darány, ősbörökás. — IV. — Ismert előfordulásai Európában: Németország, Magyarország, Moldávia, európai Oroszország, Törökország. Hazánkban először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból közölték két lelőhelyét (PAPP 2002: 580), a Bakony-hegységben is előkerült.

Protodacnusa tristis (Nees, 1834) — VI/2: 4 ♀ + 2 ♂: Darány, ősbörökás. — IV. — Európa-szerte gyakori faj. Magyarországról először a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból mutatták ki (PAPP 2002: 580), a Bakony-hegységben is él.

Trachionus Haliday, 1833

(=*Symphya* Förster, 1862)

Trachionus hians (Nees, 1816) — VI/2: 1 ♀: Darány, ősbörökás. — VI. — Palearktikus elterjedésű, gyakori faj. Magyarországról a Fertő-Hanság Nemzeti Parkból közölték egyetlen lelőhelyét: Kapuvár (PAPP 2002: 580), a Bakony-hegységből is ismerjük.

Trachionus rugosus (Zaykov, 1982) — VI/1: 1 ♂: Pécs, Lapsi út (Mecsek). — VI. — ZAYKOV (1982: 173) Bulgáriából írta le a fajt, azóta további három országból közölték: Románia, Ukrajna, európai Oroszország (Észak-Kaukázus) (PEREPECHAYENKO 2000: 32). A magyar fauna új faja (a Bakony-hegységben is megtalálták).

ORGILINAE

Az Orgilinae alcsaládot Európában három génusz képviseli: *Charmon* Haliday, *Kerorgilus* van Achterberg és *Orgilus* Haliday; a Dél-Dunántúlon csak az *Orgilus* génusz fajait tudjuk kimutatni, a további két génusz fajai bizonyára élnek a területen csak még nem gyűjtötték őket. Magyarországon két *Charmon* és egy *Kerorgilus* fajt regisztráltak (PAPP 1994: 294—295). Az *Orgilus* génusznak Magyarországon 32 fajt mutatták ki (PAPP 1994: 295—301), ezek közül a Dél-Dunántúlon 12 faj került elő, azaz a hazai fajok 37,5 %-a.

Orgilus Haliday, 1833

Orgilus brevicaudis Taeger, 1989 — VI/1: 3 ♀ + 1 ♂: Nagyarsány, Szársomlyó (Villányi hegyek). — VI. — Magyarországi és észak-olaszországi példányok alapján írták le a fajt, azóta máshonnan még nem mutatták ki.

Orgilus grunini Tobias, 1986 — VI/1: 1 ♀ (det. Taeger 1988): Pécs, Misina-tető (Mecsek). — VIII. — Kazahsztánból írták le a fajt, majd előkerült hét európai országban: Franciaország, Hollandia, Németország, Csehország, Ausztria, Magyarország, Románia. Hazánkban először TAEGER (1989: 89) közölte négy lelőhelyét, amit PAPP (1994: 296) további két magyar és egy erdélyi lelőhellyel egészített ki.

Orgilus hungaricus Szépligeti, 1896 — I/1: 1 ♀ (det. Szépligeti): Siófok. — SZÉPLIGETI (1896a: 182 és 240) a történelmi Magyarországról írta le egy nőtény és négy hím példány alapján. Jelenleg a következő országokban tudunk előfordulásáról: Magyarország, Szerbia, Ukrajna és Kazahsztán. Ritka faj.

Orgilus ischnus Marshall, 1898 (= *O. subtilirugosus* Papp, 1971) — VI/2: 1 ♀: Memye, Szana. — VIII. — A faj rendkívül változékony színezetűre és egyes alaki bélyegeire nézve. Európa-szerte elterjedt és elég gyakori faj; Mongóliából is ismerjük, ahonnan magam mint új fajt írtam le (PAPP 1971: 56) *O. subtilirugosus* néven, a nevet TAEGER (1989: 104) szinonimizálta. Hazánkban gyakori (PAPP 1994: 297).

Orgilus leptocephalus (Hartig, 1838) — VI/2: 1 ♂: Fonyód. 1 ♀ + 1 ♂: Kercaszomor 1974 VI 18, ex *Rhyacionia buoliana* Denis et Schiffermüller (Lep. Tortricidae) 1974 VII 9, leg. et educ. Leskó Gizella. 1 ♀: Nagykanizsa. 1 ♀ + 2 ♂: Rimabesenyő 1973 VI 1, ex *Rhyacionia buoliana* Denis et Schiffermüller (Lep. Tortricidae) 1973 VI 25, leg. et educ. Leskó Gizella. — VI—VII. — A holarktikus elterjedésű faj Európában és Magyarországon is a leggyakoribb *Orgilus* faj (PAPP 1994: 297, TAEGER 1989: 110). A fenyőkártevő fenyőilonca (*Rhyacionia buoliana* Denis et Schiffermüller egyik erdőgazdasági szempontból számottevő parazitoidja).

Orgilus minutus Szépligeti, 1898 — I/1: 1 ♀: Baja, szőlők, „inter radices Stipae capillatae”. — VI. — SZÉPLIGETI (1898: 386, 399) a budapesti Gellért-hegyen gyűjtött hím példányok alapján írta le. TAEGER (1989: 124) kimutatta Hollandiából, Csehországból, Mongóliából, továbbá kérdőjelesen Német- és Olaszországból. Hazánkban szórványosan fordul elő (PAPP 1994: 297).

Orgilus patzaki Taeger, 1989 — VI/2: 1 ♂ (paratype, No. 7613): Fonyód. — A németországi, ausztriai, olaszországi és magyarországi példányok alapján leírt faj máshonnan még nem került elő; a hazai példányok (két nőstény + négy hím öt lelőhelyről) paratípusok (TAEGER 1989: 153, Papp 1994: 299).

Orgilus pimpinellae Niezabitowski, 1910 — I/1: 1 ♂: Zamárdi. — VI/1: 1 ♂: Nagypeterd. 1 ♂ (det. Taeger 1989): Pécs, Jakab-hegy (Mecsek). 1 ♂: Pécs, Lapis (Mecsek). — VI/2: 3 ♂: Darány, ősbörökás. — VI és VIII–IX. — TAEGER (1989: 157) nyomán úgynevezett tágon értelmezett faj tekintettel egyes feltűnően változékony alaki tulajdonságára: (1) a csáp formája, (2) a test vésete, (3) a tojókészülék viszonylagos hossza és (4) a test színezete. A Palearktikum egyik leggyakoribb *Orgilus* faja. Magyarországon az *O. leptocephalus* mellett leggyakoribb *Orgilus* fajunk.

Orgilus rudolphae Tobias, 1976 — I/1: 1 ♂ (det. Taeger 1988): Siófok, Balatonszéplak, Tóközpuszta, sásos rét. — V.—TOBIAS (1976: 233) európai oroszországi (Sztavropol) és kazahsztáni példányok alapján írta le. TAEGER (1989: 177) öt európai országból (Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szerbia, Görögország) mutatta ki. Magyarországon négy lelőhelyét közzölték (PAPP 1994: 299).

Orgilus rugosus (Nees, 1834) — I/1: 1 ♂ (det. Taeger 1988): Siófok. — VI/1: 1 ♀: Páprád. — VI/2: 1 ♂: Fonyód. — VIII. — Európa-szerte elterjedt és elég gyakori faj. Magyarországon eddig kevés lelőhelyről vált ismertté (Papp 1994: 29), bizonyára nálunk is gyakori faj.

Orgilus similis Szépligeti, 1896 (= *O. ruficornis* Szépligeti, 1896) — I/1: 2 ♂: Siófok, Balatonszéplak, Töreki-

láp. — VI/1: 1 ♀ (det. Taeger 1988) + 1 ♂: Pécs, Misina-tető (Mecsek). — VIII–IX. — TAEGERREL (1989: 30–31, 179, 190) ellentétben az *O. ruficornis* szinoním az *O. similis*-szel; a SZÉPLIGETI (1896a: 183, 241) és Taeger (1989: 30–31) által megjelölt különbségeket fajon belüli változékonyságnak tekintem (PAPP 1994: 300). Egész Európában elterjedt és gyakori faj.

Orgilus tobiasi Taeger, 1989 — VI/1: 1 ♀ (paratype, No. 7622): Nagypeterd. — VI/2: 1 ♀ (paratype, No. 7623): Csurgó. — VI és VIII. — TAEGER (1989: 200) 14 nyugat-palearktikus országból írta le számos példány alapján; a holotípust Albániában gyűjtötték, nyolc magyarországi példány paratípus. Gyakori faj.

SIGALPHINAE

Acampsis Wesmael, 1835

Acampsis alternipes (Nees, 1816) — VI/1: 1 ♂: Pécs, Dömörkapu (Tubes), Orno-Quercetum-ban hálózva (Mecsek). 1 ♂: Pécs, Mély-völgy (Mecsek). — VI/2: 1 ♂: Becsvölgy, Barabásszeg. — IV és VII. — Nyugat-palearktikus elterjedésű és elég gyakori faj. Magyarországon szórványos lelőhelyeit regisztrálták. (PAPP 1996: 153).

Sigalphus Latreille, 1802

Sigalphus irrotator (Fabricius, 1775) — VI/1: 1 ♀: „Mecsek-hs.” — V. — Palearktikus elterjedésű és változóan kevésbé gyakori ill. gyakori faj. Inkább a lombdők-höz kötődő faj. Magyarországon eddig szórványosan került elő (PAPP 1996: 153).

Irodalom

- BEYARSLAN, A. & INANÇ, F. 2001: Ein neuer Beitrag zur Kenntnis der türkischen Dacnusiini Foerster 1862 (Hymenoptera: Braconidae: Alysiinae). Linzer biologische Beiträge 33(1): 263—268.
- FISCHER, M. 1962: Die Dacnusiini Niederösterreichs (Hymenoptera, Braconidae). Zeitschrift der Arbeitsgemeinschaft österreichischer Entomologen 14(2): 29—39.
- GRIFFITHS, G. C. D. 1984: The Alysiinae (Hym., Braconidae) parasites of Agromyzidae (Diptera) VII. Supplement. Beiträge zur Entomologie 34(2): 343—362.
- MÓCZÁR, L. 1967: Magyarország és a környező területek állatföldrajzi felosztása. Természeti viszonyok II. Állatföldrajz. In: Magyarország Nemzeti Atlasza, Budapest, 21 + 32 pp.
- MÓCZÁR, L. et al. 1972: A Kárpát-medence Hymenoptera faunakatalógusainak (I—XXIV.) lelőhely jegyzéke (Cat. Hym. XXV.). Folia Entomologica Hungarica 25: 114—164.
- PAPP, J. 1971: Results of the Zoological Explorations of Dr. Z. Kaszab in Mongolia. Hymenoptera: Braconidae II. Acta Zoologica Hungarica 17(1—2): 51—90.
- PAPP, J. 1994: Contributions to the braconid fauna of Hungary, X. Homolobinae, Macrocentrinae, Orgilinae and Microtypinae (Hymenoptera: Braconidae). Folia Entomologica Hungarica 55: 287—304.
- PAPP, J. 1996: Contributions to the braconid fauna of Hungary, XI. Cheloninae and Sigalphinae (Hymenoptera: Braconidae). Folia Entomologica Hungarica 57: 131—156.
- PAPP, J. 2002: The braconid wasps (Hymenoptera: Braconidae) of the Fertő-Hanság National Park (NW Hungary). In: The Fauna of the Fertő-Hanság National Park, Budapest, 2: 557—581.
- PAPP, J. 2004a: Braconidae (Hymenoptera) from Mongolia XV. Acta Zoologica Hungarica 50: megjelenés előtt.
- PAPP, J. 2004b: Checklist of the braconid species of Hungary (Hymenoptera: Braconidae). Folia Entomologica Hungarica 65: megjelenés előtt.
- PAPP, J. 2004c: A Bakony-hegység gyilkosfűrkész faunájának alapvetése (Hymenoptera, Braconidae) V. Agathidinae, Alysiinae. Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 21: megjelenés előtt.
- PEREPECHAYENKO, V. L. 2000: Review of Braconid Wasps of the Genus *Trachionus* (Hymenoptera, Braconidae, Alysiinae) of Palaearctic. Vestnik Zoologii 34(3): 29—38. (Oroszul angol címmel és összefoglalóval.)
- SHENEFELT, R. D. 1974: Braconidae 7 Alysiinae. In: J. van der Vecht (R. D. Shenefelt (eds): Hymenopterorum Catalogus (nova editio), W. Junk, (s-Gravenhage, p. 937—1113.
- SZÉPLIGETI, Gy. 1896a: Adatok a magyar fauna braconidáinak ismeretéhez. Természetrzaji Füzetek 19: 165—186.
- SZÉPLIGETI, Gy. 1896b: Adatok a magyar fauna braconidáinak ismeretéhez. (Második közlemény). Természetrzaji Füzetek 19: 285—321.
- SZÉPLIGETI, Gy. 1898: Adatok a magyar fauna braconidáinak ismeretéhez. (Harmadik közlemény). Természetrzaji Füzetek 21: 381—396.
- TAEGER, A. 1989: Die Orgilus-Arten der Paläarktis (Hymenoptera, Braconidae). Arbeit aus dem Institut für Pflanzenschutzforschung Kleinmachnow (Eberswalde—Berlin) 259 pp.
- TOBIAS, V. I. 1966: New species of braconids (Hymenoptera, Braconidae) from Turkmenia and adjacent territories. Proceedings of the Zoological Institute (Leningrad) 37: 111—131. (Oroszul angol címmel.)
- TOBIAS, V. I. 1976: Braconidae of the Caucasus. Opredelitel po Faune SSSR 110: 1—286. (Oroszul.)
- TOBIAS, V. I. 1986: 27. ordo Hymenoptera, family Braconidae (1.). In: Key to the Insects of the European Part of the USSR III. Hymenoptera 4: 1—501. (Oroszul; Orgilinae: p. 269—274, Sigalphinae: p. 274—276.)
- TOBIAS, V. I. 1986b: 27. ordo Hymenoptera, family Braconidae (2.). In: Key to the Insects of the European Part of the USSR III. Hymenoptera 5: 1—309. (Oroszul; Dacnusiini: p. 163—231.)
- TOBIAS, V. I. 1998: Tribe Dacnusiini. In: P. A. Lehr (ed.): Key to the Insects of Russian Far East. Neuropteroidea, Mecoptera, Hymenoptera 4(3): 299—411. (Oroszul.)
- TOBIAS, V. I. & JAKIMAVIČIUS, A. B. 1973: Supplementary data about the braconid (Hymenoptera, Braconidae) fauna of Lithuania. Acta Entomologica Lithuanica 2: 23—38. (Oroszul angol címmel és összefoglalóval.)
- ZAYKOV, A. 1982: The European species of Symphyta Förster (Hymenoptera: Braconidae). Acta Zoologica Hungarica 28: 171—179.

